

కమీషనర్ ఆఫ్ ఇన్ కమ్ టాక్స్, కర్నాటక (సెంట్రల్),

బెంగళూరు మరియు ఇతరులు

వర్యెస్

చౌగులే మరియు కంపెనీ లిమిటెడ్

జనవరి 11, 1996

[డా.ఎ.ఎస్.ఆనంద్ మరియు సుహాస్ సి.సేన్, న్యాయమూర్తులు]

ఆదాయపు పన్ను చట్టం, 1961/ఆదాయపు పన్ను నియమాలు, 1962 :

సెక్షన్ 143, 263/నియమం 115 - గూడ్స్ ఎగుమతి ద్వారా వచ్చే ఆదాయం - విదేశీ కరెన్సీ - రూపాయిలుగా మార్చడం - పన్నుకు మదింపు - హెల్డ్, రూల్ 115 ముగింపులో విదేశీ కరెన్సీలో ఆదాయాన్ని రూపాయిలుగా మార్చడానికి మార్పిడి రేటును నిర్ధారిస్తుంది. అకౌంటింగ్ వ్యవధి - ఏదైనా అకౌంటింగ్ వ్యవధిలో మొత్తం ఆదాయాన్ని గణించే ఉద్దేశ్యంతో మార్చబడే విదేశీ ఎక్స్-చేంజ్ లోని ఏదైనా ఆదాయానికి నియమం వర్తిస్తుంది మరియు అకౌంటింగ్ వ్యవధిలో ఇప్పటికే రూపాయిలుగా మార్చబడిన ఆదాయానికి కాదు - నియమం చట్టం యొక్క అతివైరుధ్యం కాదు.

ప్రతివాది కంపెనీ విదేశీ కొనుగోలుదారులకు ఇనుప ఖనిజాన్ని ఎగుమతి చేసింది. విదేశీ కొనుగోలుదారులు భారతీయ బ్యాంక్ ద్వారా ధరను చెల్లించారు, విదేశీ కొనుగోలుదారుల తరపున క్రెడిట్ లెటర్లను ఓపెన్ చేసారు, మరియు మదింపుదారు ద్వారా స్వీకరించదగిన మొత్తాలను దాని బ్యాంకు తన ఖాతాలో జమ చేసారు. మదింపుదారుడు సంబంధిత అకౌంటింగ్ వ్యవధిలో అంటే జూలై, 1982 నుండి జూన్ 30, 1983 వరకు స్వీకరించిన మొత్తాన్ని అసెస్మెంట్ కోసం అందించారు, మొత్తాలను స్వీకరించినప్పుడు మరియు విదేశీ కొనుగోలుదారులకు విక్రయించిన వస్తువుల ధరగా; మరియు అకౌంటింగ్ వ్యవధిలో విదేశీ కొనుగోలుదారుల నుండి వాస్తవంగా స్వీకరించని మొత్తాలకు సంబంధించి, అకౌంటింగ్ సంవత్సరం చివరి రోజున మారకం రేటు ఆధారంగా రూపాయిగా మార్చబడింది. అంటే జూన్ 30, 1983 మరియు తదనుగుణంగా పన్ను విధించబడింది. ఆదాయపు పన్ను కమీషనర్ ఆదాయపు పన్ను నియమాలు రూల్ 115 లోని 1962ని వర్తింపజేయకుండా ఆదాయాన్ని తప్పుగా అంచనా వేసినట్లు పేర్కొన్నారు; అతను సెక్షన్ 263 లోని ఆదాయపు పన్ను చట్టం, 1961 కింద అసెస్మెంట్ క్రమాన్ని సవరించాలని ప్రతిపాదిస్తూ నోటీసు జారీ చేసారు. మదింపుదారుడు హైకోర్టులో రిట్ పిటిషన్ లో ఆదేశాన్ని మరియు నిబంధనలలోని రూల్ 115 యొక్క వైర్స్ కూడా సవాలు చేశా , ఇది కమీషనర్ ఆమోదించిన ఉత్తర్వును రద్దు

చేసింది మరియు రూల్ 115లోని క్లాజ్ (C)ని కూడా చట్టం అది అల్ట్రా వైర్స్ గా ప్రకటించింది. దీంతో ఆగ్రహించిన రెవెన్యూ ప్రస్తుత అప్పీలును దాఖలు చేసింది.

ఒప్పందంలో చెల్లింపులు విదేశీ మారకద్రవ్యంలో జరుగుతాయని పేర్కొన్నందున మరియు మదింపుదారుడు విదేశీ మారక ద్రవ్యంలో చెల్లింపును స్వీకరించడానికి అర్హులు, మరియు చెల్లింపు సమయంలో బ్యాంక్ విదేశీ మారక ద్రవ్యాన్ని రూపాయిగా మార్చే అవకాశం ఉందని రెవెన్యూ కోసం వాదించబడింది మరియు భారతీయ కరెన్సీలో మదింపుదారు చెల్లించారు, రూల్ 115 స్పష్టంగా ఆకర్షించబడింది మరియు అసెస్సీ ద్వారా స్వీకరించబడిన విదేశీ మారకపు మొత్తం ఆ రోజు ప్రబలంగా ఉన్న మారకపు రేటు ఆధారంగా అకౌంటింగ్ వ్యవధి యొక్క చివరి రోజున విలువ నిర్ణయించబడుతుంది.

అప్పీలును పరిష్కరిస్తూ, ఈ కోర్టు

హెడ్ : 1.1. ఆదాయపు పన్ను నియమాలు, రూల్ 115 లోని 1962ను హైకోర్టు తప్పుగా అర్థంచేసుకుంది మరియు ఆదాయపు పన్ను చట్టం, 1961లోని వాస్తవిక నిబంధనలకు విరుద్ధంగా ఈ రూల్ ఉందని తప్పుపట్టింది. [373-G]

1.2. రూల్ 115 అకౌంటింగ్ వ్యవధి ముగింపులో విదేశీ కరెన్సీలో ఉన్న ఆదాయాన్ని రూపాయిలుగా మార్చడానికి మార్పిడి రేటును నిర్ణయిస్తుంది; ఒక మదింపుదారు ద్వారా స్వీకరించబడిన మొత్తం విదేశీ కరెన్సీ అకౌంటింగ్ వ్యవధి చివరి రోజున మాత్రమే రూపాయిగా మార్చబడుతుందని ఇది పేర్కొనలేదు. ఏదైనా అకౌంటింగ్ వ్యవధిలో మొత్తం ఆదాయాన్ని లెక్కించడానికి విదేశీ కరెన్సీలో ఏదైనా ఆదాయాన్ని మార్చవలసి వస్తే మాత్రమే ఈ నియమం వర్తిస్తుంది. అయితే, అకౌంటింగ్ వ్యవధిలో మార్పిడి ఇప్పటికే జరిగి ఉంటే మరియు మునుపటి సంవత్సరం చివరి రోజున మదింపుదారునికి చేతిలో విదేశీ కరెన్సీ లేదు లేదా మదింపుదారు ఎటువంటి విదేశీ కరెన్సీని స్వీకరించడానికి అర్హులు కాదు, అప్పుడు రూల్ 115ని వర్తింపజేయడం మరియు విదేశీ కరెన్సీలో ఉన్న ఏదైనా ఆదాయాన్ని రూపాయిగా మార్చడం అనే ప్రశ్నే లేదు. క్లాజ్ (2), ఇది ఏప్రిల్ 1, 1990న ప్రవేశపెట్టబడింది, ఇది నిజంగా స్పష్టతనిస్తుంది మరియు రూల్ 115లో ఎలాంటి మార్పును తీసుకురాలేదు. [373-A-F]

2. ఆదాయపు పన్ను కమీషనర్ కూడా మూల్యాంకనం తప్పుగా ఉందని మరియు రెవెన్యూ ప్రయోజనాలకు విఘాతం కలిగించిందని తప్పుబట్టారు. కేసు వాస్తవాలలో, రూల్ 115ని అమలు చేసే ప్రశ్నే ఉండదు మదింపుదారు ద్వారా ఎగుమతి చేయబడిన గూడ్స్ అమ్మకపు ఆదాయం భారతీయ రూపాయలలో దాని బ్యాంక్ ఖాతాకు జమ చేయబడింది. మదింపుదారు అందుకున్న

మొత్తం అసెస్మెంట్ కోసం అందించబడింది మరియు సరిగ్గా అంచనా వేయబడింది. విదేశీ కొనుగోలుదారుల నుండి అకౌంటింగ్ సంవత్సరం చివరి రోజున మదింపుదారుని బకాయిపడిన మరియు స్వీకరించదగిన మొత్తాలను అకౌంటింగ్ సంవత్సరం చివరి రోజున ప్రబలంగా ఉన్న మార్పిడి రేటు ప్రకారం భారతీయ రూపాయిలలోకి మార్చవలసి ఉంటుంది అనే విషయంలో ఎటువంటి వివాదం లేదు. ఈ పరిస్థితుల్లో ఆదాయపు పన్ను శాఖ కమిషనర్ జారీ చేసిన సెక్షన్ 263ని హైకోర్టు సరైన రీతిలో రద్దు చేయబడినది. [369-G-H; 374-C-D]

సివిల్ అప్పీలేట్ అధికార పరిధి: సివిల్ అప్పీల్ నెం.1650 ఆఫ్ 1996.

W.P.No.310 ఆఫ్ 1989 లో బొంబాయి హైకోర్టు 3/4.03.1992 నాటి తీర్పు మరియు ఉత్తర్వు నుండి.

ఎస్.సి.మంచంద, ఎస్.ఎన్.బెర్దోల్, ఆర్.చంద్ర మరియు బి.కృష్ణ ప్రసాద్, అప్పీలుదారులకు.

ఎస్.గణేష్, శ్రీమతి ఎ.కె.వర్మ మరియు పి.డి.త్యాగి M/s.జె.బి.డి. & కంపెనీ కోసం; ప్రతివాదుల కోసం.

కోర్టు ద్వారా తీర్పు వెలువడింది

SEN, J. ప్రత్యేక సెలవు మంజూరు చేయబడింది.

బాంబే హైకోర్టు డివిజన్ బెంచ్ ఇచ్చిన తీర్పుపై వ్యతిరేకంగా ఆదాయపు పన్ను కమిషనర్ అప్పీలుకు వచ్చారు సెక్షన్ 263 కింద ఆదాయపు పన్ను కమిషనర్ జారీ చేసిన ఉత్తర్వును మార్చి 30, 1989న రద్దు చేశారు. హైకోర్టు క్లాజ్ (C) లోని రూల్ 115లో 1962 ఆదాయపు పన్ను నియమాలు, ఆదాయపు పన్ను చట్టంలోని వాస్తవిక నిబంధనలకు విరుద్ధంగా ఉందని మరియు చట్టంపై తీవ్ర వైరుధ్యాన్ని కలిగి ఉందని కూడా అభిప్రాయపడింది.

ఈ సందర్భంలో వివాదం విదేశీ కొనుగోలుదారుల నుండి మదింపుదారు స్వీకరించిన మొత్తాలపై పన్ను జూలై 1, 1982 నుండి జూన్ 30, 1983 (అసెస్మెంట్ సంవత్సరం 1984-85) మధ్య కాలంలో విధించబడినది. అకౌంటింగ్ వ్యవధిలో ఆ మొత్తాలను స్వీకరించినప్పుడు మరియు తదనుగుణంగా పన్ను విధించబడినప్పుడు విదేశీ కొనుగోలుదారులకు విక్రయించిన వస్తువుల ధరగా స్వీకరించిన మొత్తాలను అంచనా వేయడానికి మదింపుదారుడు ఆఫర్ చేశాడు. అకౌంటింగ్ వ్యవధిలో విదేశీ కొనుగోలుదారుల నుండి వాస్తవానికి అందుకోని మొత్తాలను, అకౌంటింగ్ సంవత్సరం చివరి రోజున అంటే జూన్ 30, 1983న మారకం రేటు ఆధారంగా రూపాయిలుగా

మార్చబడింది మరియు తదనుగుణంగా పన్నుకు అసెస్మెంట్ సంవత్సరం 1984 - 85 తీసుకురాబడినది.

కమీషనర్ ఆఫ్ ఇన్ కమ్ టాక్స్ అధికారి రూల్ 115ని వర్తింపజేయకుండా ఎగుమతి విక్రయాల ద్వారా వచ్చే ఆదాయ పరిమాణాన్ని తప్పుగా అంచనా వేసారాని అభిప్రాయపడ్డారు. తదనుగుణంగా, అతను అసెస్మెంట్ క్రమాన్ని సవరించాలని ప్రతిపాదిస్తూ అసెస్సీపై సెక్షన్ 263 కింద నోటీసు జారీ చేశారు. అసెస్సీకి విచారణ ఇచ్చిన తర్వాత, ఆదాయపు పన్ను కమీషనర్ ఈ క్రింది ఉత్తర్వును జారీ చేశారు:

“చివరి విషయం ఏమిటంటే, దీనికి సంబంధించి రూల్ 115 యొక్క దరఖాస్తు, ఇనుప ఖనిజం జపాన్ కు ఎగుమతిపై వచ్చే ఆదాయానికి సంబంధించి వర్తింపజేయడం. మదింపుదారుడు బ్యాంకు ద్వారా వాస్తవానికి జమ చేయబడిన మొత్తం రేటుతో ఆదాయాన్ని తీసుకున్నా . ఇది అవసరమైన నోషనల్ రేటును రూల్ 115 ప్రకారం వర్తింపజేయలేదు. విదేశీ కరెన్సీలో వ్యక్తీకరించబడిన ఆదాయానికి మాత్రమే రూల్ 115 (C) వర్తింపజేయబడుతుందని అసెస్సీ తన సమాధానంలో వాదించారు. ఈ వివరణ ఆమోదయోగ్యం కాదని నేను భయపడుతున్నాను. అందువల్ల, వివిధ చెల్లింపులకు సంబంధించి మార్పిడి యొక్క వాస్తవ రేటును మరియు సంవత్సరం చివరిలో టెలిగ్రాఫిక్ బదిలీ కొనుగోలు రేటును తెలుసుకోవడానికి నేను మదింపు అధికారిని ఆదేశిస్తున్నాను మరియు గత సంవత్సరం చివరి రోజున టెలిగ్రాఫిక్ బదిలీ కొనుగోలు రేటుతో విదేశీ మారక ద్రవ్యాన్ని మార్పడము రూల్ 115 ప్రకారం అవసరం అది ఆదాయానికి మరింత అనుకూలంగా ఉంటే, మరియు వ్యత్యాసాన్ని పన్నుకు తీసుకురండి.”

ఈ ఉత్తర్వును అసెస్సీ బాంబే హైకోర్టులో రిట్ పిటిషన్ ద్వారా అసెస్సీనవాలు చేశారు, దీనిలో ఆదాయపు పన్ను నిబంధనలు, రూల్ 115 (C) యొక్క 1962లోని వైర్స్ కూడా ప్రశ్నించబడ్డాయి. హైకోర్టు ఆర్డర్ లో నమోదు చేయబడిన కేసు వాస్తవాలు క్రింది విధంగా ఉన్నాయి:

“ఈ కేసులో పిటిషనర్లు కంపెనీల చట్టం, 1956 కింద విలీనం చేయబడిన కంపెనీ. పిటిషనర్లు ఇనుప ఖనిజాన్ని విదేశాలకు ఎగుమతి చేస్తున్నారు. ముఖ్యంగా జపాన్ కు, పిటిషనర్లు ఇనుప ఖనిజాన్ని విదేశీ కొనుగోలుదారులతో నిర్దిష్ట ధరలకు విక్రయించడానికి ఒప్పందాలు కుదుర్చుకున్నారు. విదేశీ కొనుగోలుదారులు మరియు పిటిషనర్ల మధ్య ఏర్పాట్ల ప్రకారం, విదేశీ కొనుగోలుదారులు భారతదేశంలోని బ్యాంకుతో లెటర్ ఆఫ్ క్రెడిట్ ను తెరిచారు. ఇనుప ఖనిజాన్ని ఓడలోకి నింపిన వెంటనే, సరుకు రవాణా బిల్లుపై ఓడ

యజమాని సంతకం చేస్తారు మరియు పిటిషనర్లు రవాణా చేయబడిన ఖనిజం యొక్క ధర కోసం విదేశీ కొనుగోలుదారులపైన ఇన్వాయిస్లను సేకరిస్తారు. ఆ తర్వాత, ఈ పత్రాలను పిటిషనర్లు భారతదేశంలోని వారి బ్యాంకర్కు సమర్పిస్తారు మరియు పిటిషనర్లు భారతీయ బ్యాంకర్ల ద్వారా అప్పటికి ఉన్న మార్పిడి రేటు ప్రకారం రూపాయిలలో చెల్లింపును స్వీకరిస్తారు. ఆర్థిక సంవత్సరం ముగిసే తేదీ నాటికి అమ్మకానికి వచ్చిన ఆదాయంలో ఏదైనా మొత్తం మిగిలి ఉంటే, ఇది ఆర్థిక సంవత్సరం చివరి రోజున ఉన్న మారకం రేటు ప్రకారం భారతీయ రూపాయిలుగా మార్చబడుతుంది మరియు పిటిషనర్ల పుస్తకాలలో నమోదు చేయబడుతుంది మరియు వారి ఆదాయంగా లెక్కించబడుతుంది.”

విదేశీ కొనుగోలుదారులు మదింపుదారునికి చెల్లించిన విధానాన్ని హైకోర్టు మరింత పరిశీలించి, గమనించింది:

"ఈ ప్రశ్న గురించి సరైన నిర్ధారణకు రావడానికి, పిటిషనర్లకు ఏ విధంగా ఆదాయాన్ని పొందుతారో, ఏ సమయంలో ఆదాయపు పన్ను విధించబడుతుందో చూడాలి. ప్రస్తుత సందర్భంలో, పిటిషనర్లు ఇనుప ఖనిజాన్ని విదేశీ కొనుగోలుదారులకు నిర్దిష్ట ధరకు విక్రయించడానికి ఒప్పందాలు కుదుర్చుకున్నారు. ఈ ధర ముందుగానే అంగీకరించబడింది. విదేశీ మారక ద్రవ్యం ఇవ్వడానికి అధికారం కలిగిన భారతీయ బ్యాంకర్ ద్వారా చెల్లింపు విధానం విదేశీ కరెన్సీలో ఉంటుంది. ఒప్పందం ప్రకారం, పిటిషనర్లు భారతదేశంలోని వారి బ్యాంకర్ల ద్వారా బిల్ ఆఫ్ లేడింగ్ పత్రాలను సమర్పించినప్పుడు పిటిషనర్లకు చెల్లింపు చేయబడుతుంది. పిటిషనర్ల ప్రకారం, ఈ సమయములోనే పిటిషనర్లు కాంట్రాక్ట్ క్రింద డబ్బును అందుకుంటారు. ఈ సమయంలో వారికి పన్ను విధించబడుతుంది. పిటిషనర్లు ఇంకా ఇలా పేర్కొన్నారు, మునుపటి అకౌంటింగ్ సంవత్సరంలో జూలై 1, 1982 నుండి జూన్ 30, 1983 వరకు, పిటిషనర్లు భారతీయ కరెన్సీలో బ్యాంకు నుండి పొందిన వాస్తవ ఆదాయంపై పన్ను చెల్లించారు. పిటిషనర్ల తరపున వాస్తవానికి, పిటిషనర్లు డబ్బు అందిన తేదీలో ఉన్న విదేశీ మారకపు రేటు ప్రకారం వివిధ తేదీలలో డబ్బును అందుకున్నారని కూడా వాదించబడింది, పిటిషనర్లు పేర్కొన్న సంబంధిత వ్యవధిలో వారు రసీదు తేదీలో ఉన్న విదేశీ మారకపు రేటు విలువ ప్రకారం ప్రతి తేదీన భారతీయ కరెన్సీలో చెల్లింపును ఎలా స్వీకరించారో అనేదానిని చూపే చార్ట్ను కూడా అందించారు. అందువల్ల పిటిషనర్లు ఇది చట్టం కింద పన్ను విధించబడే బాధ్యతను వారు పేర్కొన్న వ్యవధిలో స్వీకరించిన అసలు డబ్బు

మరియు వారు ఎన్నడూ పొందని ఎటువంటి నోషనల్ ఆదాయం లేదా ఆదాయం కాదని మరియు దానిని గ్రహించే అవకాశం లేదని వాదించారు.”

చెల్లింపులు విదేశీ మారక ద్రవ్యంలో జరిగాయని గుర్తించడంలో హైకోర్టు విఫలమైందని అప్పీలుదారుల తరపున వాదించారు. చెల్లింపులు విదేశీ మారకద్రవ్యంలో జరుగుతాయని ఒప్పందం పేర్కొంది. ఇన్ వాయిస్ లో చెల్లించాల్సిన ధర కూడా విదేశీ మారకంలో వ్యక్తీకరించబడింది. అందువల్ల, చెల్లింపులు అన్నీ విదేశీ మారకద్రవ్యంలో మదింపుదారు ద్వారా స్వీకరించేవారు. బ్యాంక్, చెల్లింపు సమయంలో, విదేశీ మారక ద్రవ్యాన్ని రూపాయిగా మార్చి భారతీయ కరెన్సీలో అసెస్సీకి చెల్లించి ఉండవచ్చు, అయితే, వాస్తవం ఏమిటంటే కానీ, విదేశీ మారకద్రవ్యంలో విక్రయించిన వస్తువుల ధరను స్వీకరించే హక్కు మదింపుదారునికి ఉంది అనేది వాస్తవం అందువలన, రూల్ 115 స్పష్టంగా ఆకర్షించబడింది మరియు మదింపుదారునికి అందిన విదేశీ మారక ద్రవ్యం మొత్తాన్ని ఆ రోజు ప్రబలంగా ఉన్న మారకపు రేటు ఆధారంగా అకౌంటింగ్ వ్యవధి చివరి రోజున అంచనా వేయాలి.

రూల్ 115, ఇది మెటీరియల్ తేదీలో ఉన్నందున, ఈ క్రింది విధంగా ఉంది:

“115. అసెస్సీకి విదేశీ కరెన్సీలో లేదా స్వీకరించిన లేదా స్వీకరించినట్లు భావించే ఏదైనా ఆదాయాన్ని ఆర్జించే లేదా ఉత్పన్నమైన లేదా పొందినట్లు భావించిన లేదా ఉత్పన్నమయ్యేలా భావించే రూపాయిలలో విలువను లెక్కించడానికి మారకం రేటు విదేశీ కరెన్సీలో అతని తరపున పేర్కొన్న తేదీ నాటికి అటువంటి కరెన్సీ యొక్క టెలిగ్రాఫిక్ బదిలీ కొనుగోలు రేటు ఉండాలి.”

వివరణ: ఈ నియమం యొక్క ప్రయోజనం కోసం, -

(1) "టెలిగ్రాఫిక్ బదిలీ కొనుగోలు రేటు" నియమం 26 యొక్క వివరణలో ఉన్న అదే అర్థాన్ని కలిగి ఉంటుంది;

(2) “పేర్కొన్న తేదీ” అంటే -

(a) "జీతాలు" శీర్షిక కింద వసూలు చేయదగిన ఆదాయానికి సంబంధించి, జీతం చెల్లించాల్సిన నెలకు ముందు నెల చివరి రోజు, లేదా ముందస్తుగా లేదా బకాయిల్లో చెల్లించబడుతుంది;

(b) "సెక్యూరిటీలపై వడ్డీ" శీర్షిక కింద వసూలు చేయదగిన ఆదాయానికి సంబంధించి, ఆదాయం చెల్లించాల్సిన నెలకు ముందు నెల చివరి రోజు;

(c) "గృహ ఆస్తి నుండి ఆదాయం" వసూలు చేయదగిన ఆదాయానికి సంబంధించి "వ్యాపారం లేదా వృత్తి యొక్క లాభాలు శీర్షికల క్రింద మరియు లాభాలు" నిబంధన (d)లో సూచించబడిన

ఆదాయం కాదు మరియు “ఇతర వనరుల నుండి వచ్చే ఆదాయం” (డివిడెండ్ల ద్వారా వచ్చే ఆదాయం కాదు), చివరి రోజు మదింపుదారు యొక్క మునుపటి సంవత్సరం;

(d)

(e)

(f)

ఈ నియమం తరువాత నిబంధన (2) చొప్పించడం ద్వారా సవరించబడింది, ఇది వాదించబడింది, ప్రకృతిలో వివరణాత్మకమైనదిమాత్రమే. ఏప్రిల్ 1, 1990 నుండి అమలులోకి వచ్చిన క్లాజ్ (2) క్రింది విధంగా ఉంది:

“సబ్-రూల్ (1)లో ఉన్న ఏదీ సబ్-రూల్ (1) యొక్క వివరణలోని క్లాజ్ (సి)లో సూచించిన ఆదాయానికి సంబంధించి వర్తించదు, లేదా అసెస్సీ ద్వారా భారతదేశంలోకి తీసుకురాబడింది లేదా అతని తరపున పేర్కొన్న తేదీకి ముందు ఫారిన్ ఎక్స్‌చేంజ్ రెగ్యులేషన్ యాక్ట్, 1973 (46 ఆఫ్ 1973) నిబంధనలకు అనుగుణంగా.”

రూల్ 115 కేవలం "ఏదైనా ఆదాయం ఆర్జించే లేదా ఉత్పన్నమయ్యే లేదా అసెస్సీకి విదేశీ కరెన్సీలో జమ అయ్యే లేదా ఉత్పన్నమయ్యేలా భావించే రూపాయి విలువను లెక్కించడానికి లేదా అతనికి లేదా అతని తరపున విదేశీ కరెన్సీలో స్వీకరించబడింది లేదా స్వీకరించబడినట్లు భావించబడింది", మార్పిడి రేటు అనేది పేర్కొన్న తేదీ నాటికి అటువంటి కరెన్సీ యొక్క టెలిగ్రాఫిక్ బదిలీ కొనుగోలు రేటు. వివరణ (2) 'నిర్దిష్ట తేదీ' అంటే "వ్యాపారం లేదా వృత్తి యొక్క లాభాలు మరియు లాభాలు" శీర్షిక కింద వసూలు చేయదగిన ఆదాయానికి సంబంధించి అర్థం అవుతుందని స్పష్టం చేసింది, మదింపుదారు యొక్క మునుపటి సంవత్సరం చివరి రోజు. విదేశీ కరెన్సీలో జమ అయిన లేదా ఉత్పన్నమైన లేదా వచ్చినట్లు భావించబడిన లేదా స్వీకరించిన లేదా పొందిన లేదా పొందిన ఆదాయానికి సంబంధించి ఒక మదింపుదారుడు అంచనా వేయగలరు విదేశీ కరెన్సీలో ఆదాయం వచ్చినట్లు భావించబడుతుంది, అప్పుడు అటువంటి విదేశీ కరెన్సీ అసెస్సీ యొక్క మునుపటి సంవత్సరం చివరి రోజున అటువంటి కరెన్సీ యొక్క టెలిగ్రాఫిక్ బదిలీ కొనుగోలు రేటు వద్ద రూపాయిలోకి మార్చబడుతుంది. గత సంవత్సరం చివరి రోజున అయితే, మదింపుదారుడి చేతిలో ఎలాంటి విదేశీ కరెన్సీ లేదు లేదా మదింపుదారు ఎటువంటి విదేశీ కరెన్సీని స్వీకరించడానికి అర్హులు కాదు, అటువంటి విదేశీ కరెన్సీని రూపాయిలోకి మార్చే ప్రశ్న లేదు. విదేశీ కరెన్సీని మాత్రమే రూపాయిగా మార్చాల్సి ఉంటుంది. కానీ, ఒక మదింపుదారు అందుకున్న విదేశీ కరెన్సీని పేర్కొన్న తేదీ కంటే ముందే రూపాయిగా మార్చినట్లయితే, రూల్ 115 వర్తింపు ప్రశ్న తలెత్తదు. రూల్ 115

అసెసీ ద్వారా స్వీకరించబడిన అన్ని విదేశీ కరెన్సీలు అకౌంటింగ్ వ్యవధి చివరి రోజున మాత్రమే రూపాయిలుగా మార్చబడతాయని పేర్కొనలేదు. రూల్ 115 విదేశీ కరెన్సీ మార్పిడి రేటును మాత్రమే నిర్ణయిస్తుంది. అకౌంటింగ్ వ్యవధి చివరి రోజున మార్చడానికి విదేశీ కరెన్సీ లేకపోతే, అప్పుడు రూల్ 115ని అమలు చేసే ప్రశ్నే తలెత్తదు. ఈ సందర్భంలో మదింపుదారుడు అసెసీ యొక్క మునుపటి సంవత్సరం చివరి రోజున ప్రబలంగా ఉన్న మారకపు రేటులో అతనికి చెల్లించవలసిన విదేశీ కరెన్సీ యొక్క బకాయి మొత్తాన్ని కలిగి ఉండటానికి అంగీకరిస్తారు. కానీ, అకౌంటింగ్ వ్యవధిలో అసెసీ స్వీకరించిన మొత్తాలకు ఈ నియమం వర్తించదు. ఏప్రిల్ 1, 1990న ప్రవేశపెట్టిన క్లాజ్ (2) నిజంగా స్పష్టతనిస్తుంది మరియు రూల్ 115లో ఎలాంటి మార్పును తీసుకురాలేదు.

హైకోర్టు స్పష్టంగా తప్పు చేసిందని మేము అభిప్రాయపడుతున్నాము రూల్ 115 అనేది ఆదాయపు పన్ను చట్టం, 1961లోని వాస్తవిక నిబంధనలకు విరుద్ధం. హైకోర్టు ఈ నిబంధనను తప్పుగా అర్థంచేసుకుందని కూడా మేము అభిప్రాయపడుతున్నాము. అకౌంటింగ్ వ్యవధి ముగింపులో విదేశీ కరెన్సీలో ఉన్న ఆదాయాన్ని రూపాయిలుగా మార్చడానికి మారకపు రేటును ఈ నియమం నిర్ణయిస్తుంది. ఏదైనా అకౌంటింగ్ వ్యవధిలో మొత్తం ఆదాయాన్ని లెక్కించడానికి విదేశీ కరెన్సీలో ఏదైనా ఆదాయాన్ని మార్చవలసి వస్తే మాత్రమే ఈ నియమం వర్తిస్తుంది. అయితే, అకౌంటింగ్ వ్యవధిలో మార్పిడి ఇప్పటికే జరిగి ఉంటే, విదేశీ కరెన్సీలో ఉన్న ఏదైనా ఆదాయాన్ని రూపాయిగా మార్చే ప్రశ్నే లేదు.

కేసు వాస్తవాలు, హైకోర్టు పేర్కొన్న విధంగా, మదింపుదారు ఎప్పటికప్పుడు గూడ్స్ ను ఎగుమతి చేశారని కూడా స్పష్టం చేశారు. భారతీయ బ్యాంకు ద్వారా విదేశీ కొనుగోలుదారులు ధర చెల్లించారు. విదేశీ కొనుగోలుదారుల తరపున ఇండియన్ బ్యాంక్, లెటర్స్ ఆఫ్ క్రెడిట్ తెరిచారు. లావాదేవీల బిల్లులు, ఇన్వాయిస్లు మరియు ఇతర పత్రాలను అసెసీ వారి బ్యాంక్ ద్వారా విదేశీ కొనుగోలుదారుల బ్యాంక్కు సమర్పించారు. అసెసీ ద్వారా స్వీకరించదగిన మొత్తాలను వారి బ్యాంకు వారి ఖాతాలో రూపాయలలో జమ చేశారు. మదింపుదారు అందుకున్న మొత్తం అసెస్మెంట్ కోసం అందించబడింది మరియు సరిగ్గా అంచనా వేయబడింది. ఆదాయపు పన్ను కమీషనర్ అంచనా తప్పుగా మరియు ఆదాయ ప్రయోజనాలకు హాని కలిగించే నిర్ణయానికి ఎలా వచ్చారో మాకు అర్థం కాలేదు. ఈ కేసు వాస్తవాలలో, నియమం 115ను అమలు చేసే ప్రశ్నే ఉండదు. మదింపుదారు ఎగుమతి చేసిన వస్తువుల అమ్మకపు ఆదాయం భారతీయ రూపాయలలో వారి బ్యాంకు ఖాతాలో జమ చేయబడింది. విదేశీ కొనుగోలుదారుల నుండి అకౌంటింగ్ సంవత్సరం చివరి రోజున మదింపుదారుడు బకాయిపడిన మరియు స్వీకరించదగిన మొత్తాలను అకౌంటింగ్ సంవత్సరం చివరి

రోజున ప్రబలంగా ఉన్న మార్పిడి రేటు ప్రకారం భారతీయ రూపాయిలలోకి మార్చవలసి ఉంటుంది అనే విషయంలో ఎటువంటి వివాదం లేదు.

ఈ పరిస్థితులలో, సెక్షన్ 263 కింద ఆదాయపు పన్ను కమిషనర్ జారీ చేసిన ఉత్తర్వును హైకోర్టు సరైన విధంగా రద్దు చేసిందని మేము భావిస్తున్నాము. అయితే, ఆదాయపు పన్ను నిబంధనలలోని 115వ నిబంధనను కొట్టివేయడంలో హైకోర్టు పొరపాటు చేసిందని కూడా మేము భావిస్తున్నాము.

తదనుగుణంగా అప్పీల్ పరిష్కరించబడుతుంది. ఖర్చులకు సంబంధించి ఎటువంటి ఆర్డర్ ఉండదు.

అప్పీల్ పరిష్కరించబడింది.